

4. ADINEKOAK

4.1. Adinekoei etxean ematen zaizkien udal eskumeneko zerbitzuak

4.1.1. Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua

Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua etxean bertan ematen den zerbitzu bat da, zainketa pertsonalean eta etxeko zainketa lanetan laguntzeko, beharra duten pertsonari. Etxeko lanetarako edo beren buruak zaintzeko nolabaiteko mugak dituzten pertsonentzako eta familientzako zerbitzu bat da, eta zaintzaileak atsedean hartzeko ere balio du.

2022an 1.001 eskaera berri egin dira Etxez Etxeko Laguntza Zerbitzurako, eta horietatik 749 alta berriak izan ziren guztira. Urtean zehar, 1.927 etxetako 2.565 pertsona baliatu dira zerbitzuaz.

Zerbitzuak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Etxeak/ titularrak	%
Alde Zarra-erdialdea	167	%8,67
Amara	226	%11,73
Larratxo Altza	266	%13,80
Gros - Egia	449	%23,30
Antigua	205	%10,64
Erribera - Loiola - Martutene	227	%11,78
Intxaurreondo	202	%10,48
Bidebieta - Herrera	185	%9,60
Guztira	1.927	%100,00

Zerbitzu horien titularren kolektiboaren araberako banaketa honako hau da:

Kolektiboa	Etxeak/titularrak	%
Arreta premiak dituzten familia taldeak	24	%1,25
Zainketa premiak dituzten adingabeak	53	%2,75
Ezgaituak	185	%9,60
Adinekoak	1.665	%86,40
Guztira	1.927	%100,00

2022an EEL zerbitzuaren 669 zerbitzu iraungi ziren. Honako hauek izan ziren zerbitzuak eteteko arrazoiak:

Uko egitea	Heriotza	Etenaldiaren epea gainditzea	Aurk ezteko epearen amaiera	Beste udalerrri batera aldatzea	Beste errekurtsio batean sartzea	Beharra desagertzea	Betebehar baten galtzea	Betebehar ez betetzea	Erabiltzailearentzat zein pertsonarentzat arrisku fisiko/psikologikoa egoteak	Eskatutako dokumentua ez aurkeztzea	Ordainagiriaren ordainketa justifikaziorik gabe atzeratzea	Lankidetzarik eza / erasoak
169	150	204	13	7	89	28	3	1	1	1	2	1

Zerbitzuaren banaketa, onuradunen adinaren eta sexuaren arabera, honako hau da:

	Emakumeak	Gizonak	Guztira	%
< 65 urte	247	218	465	%18,13
65 – 74 urte	150	104	254	%9,90
75 – 84 urte	521	271	792	%30,88
85 urtetik gora	759	295	1.054	%41,09
Guztira	1.677	888	2.565	%100,00
%	%65,38	%34,62	%100,00	

Zerbitzua honela banatu da, erabiltzaileen autonomia-mailaren arabera:

Mendekotasuna	Pertsona onuradunak		Arreta orduak	
Autonomoak	1.425	%55,56	131.220,25	%32,67
Mendekoak	1.140	%44,44	270.453,75	%67,33
Guztira	2.565	%100,00	401.674,00	%100,00

2022an, Etxez Etxeko Laguntza Zerbitzuak 10.233.439,23 € fakturazioa eragin du. Gastu hori honela banatu da:

	Ekarpena
Onuradunen ekarpena	2.182.851,19
Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekarpena	2.570.907,55
Donostiako Udalaren ekarpena	5.479.680,49
Guztira	10.233.439,23

Etxez etxeko Laguntza Zerbitzuaren azken urteetako bilakaera, magnitude nagusietan, honako hau izan da:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prezioa/zerbitzu ordu	21,47	21,47	23,97	24,67	25,15	25,15
Eskaera berriak	588	777	866	791	872	1.001
Arreta jaso duten etxeak	1.540	1.688	1.788	1.901	1.826	1.927
Arreta orduak	397.792,25	438.824,25	458.035,50	433.619,80	424.386,35	401.674,00
Udalaren ekarpena	3.939.415,64	4.950.178,93	6.457.143,48	6.154.587,10	6.160.968,45	5.479.680,49
Foru Aldundiaren ekarpena	3.504.524,70	3.359.722,11	3.025.808,73	2.889.000,48	2.704.388,47	2.570.907,55
Erabiltzaileen ekarpena	1.138.010,28	1.188.081,17	1.575.910,38	1.777.605,14	1.941.835,21	2.182.851,19
Guztira gastua	8.581.950,62	9.497.982,21	11.058.862,59	10.821.192,71	10.807.192,13	10.233.439,23

4.1.2. Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua erabiltzen duten adinekoentzako programa eta zerbitzu osagarriak

Gehienak, etxez etxeko laguntza zerbitzuaz arduratzen den enpresak eskaintzen dituen zerbitzu osagarriak dira, kontratuaren baitan eginiko hobekuntza gisa, eta zerbitzuaren erabiltzaileei eskaintzen zaizkie.

Garbiketa sakona edo “txokeko” garbiketa

2022an, intentsitate desberdinetako garbiketak egin ziren etxez etxeko laguntza-zerbitzuaren erabiltzaileen 9 etxebizitzatan, eta horietako batzuetan behin baino gehiagotan garbitu zen; horrek 200 orduko gastua ekarri du.

Laguntza-produktuen stocka bideratzea eta eskura jartzea (Orientazioa eta laguntza baliabideak)

Enpresak etxez etxeko laguntzaren erabiltzaileei laguntzako produktu multzo bat eskaini zien: komunen egokigailuak, bainuontzi garabiak... 2022an, 9 erabiltzailek jaso zituzten laguntza-produktu bat edo gehiago.

Osasun arloko gestioak eta dokumentazio arlokoak egitera laguntzea

2022an 33 pertsonari eman zaie zerbitzu hori unean-unean edo aldi behin, eta osasun zentroetara laguntzea izan da kasurik arruntena. 100 ordu izan dira guztira.

Botikak kudeatzeko laguntza: Sendagileen Elkartearekin eta Osakidetzarekin hitzartutako zerbitzua

2022an, etxez etxeko laguntza-zerbitzuaren 136 erabiltzailek parte hartu zuten programa honetan. Onuradunentzako doako zerbitzua da, farmaziek ematen dutena, eta botiken erabilera optimizatzea du helburu (soilik beharrezkoak diren dosiak ematea, etxean sendagairik ez pilatzeko). Aldi berean, arreta ematen zaion pertsonari etxean laguntzen dion pertsonaren lana errazten da, botikak emateko orduan.

4.1.3. Ke detektagailuen instalazioen azterketa

Urtetik urtera, adinekoen etxeetan instalatuta dauden suteen aurkako prebentzio gailuen mantentze lana egiten da. 2022an 11 etxebizitzaren gailuen egoera berrikusi da.

4.1.4. Garbiketa integralak kasu berezietan

Aurten 10 etxebizitza garbitu dira Diogenes egoeratik edo beste arrazoi batzuegatik.

4.1.5. Adinekoei lagun egiten dieten boluntario elkarteekin hitzartutako programak

2022an, Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak lankidetzak hitzarmenak izan ditu zenbait gizarte erakunderekin, adineko pertsonak gizarte arloko boluntarioen jarduerak sustatzeko (Ikus 9.2. atala).

Nagusilan eta Gurutze Gorriak adinekoei eta pertsona ezgaituei lagun egiten dieten erakundeetako bi dira. Honako hauek egiten dituzte, besteak beste: etxez etxeko bisitak, telefono deiak eta lagun egitea era guztietako zereginetan (gestioak, kontsulta medikoak, paseoak, aisialdi jarduerak...). Zeregin horietako batzuk egoitzetan egiten dira, adineko askoren bizileku direlako.

Ondoren, GURUTZE GORRIAK 2022an egindako jardueren datuak zehazten dira.

GURUTZE GORRIA		
Ekintza boluntario mota	ARTATUTAKO PERTSONAK	ORDUAK
Kasu berrien deribazioak 2022an Udaletik	2 pertsona	
Laguntza puntualak	33 pertsona	76,5 ordu
Etxean/egoitzan lagundutako pertsonak	16 pertsona (etxean) 4 pertsona (egoitzan)	616 ordu
Jarraipen emozionaleko deiak	61 pertsona (etxean) 9 pertsona (egoitzan)	
Aisialdiko talde-jarduerak	11 jarduera	68 partehartzaile
Proiektuan parte hartzen duten boluntarioak	141 pertsona	

Jarraian NAGUSILANEK 2022an egindako jardueren datuak zehazten dira.

NAGUSILAN		
Ekintza boluntario mota	ORDUAK	BOLUNTARIOAK
Kasu berrien deribazioak 2022an Udaletik		7 pertsona
Proiektuan parte hartzen duten boluntarioak		147 pertsona
Banakako laguntza	11 etxebizitza 880 ordu baino gehiagoko boluntariotza	11 pertsona
Zilarrezko haria	49 onuradun Erantzundako 3600 dei	25 pertsona
Animazio-taldeen zuzeneko emanaldiak	74 emanaldi	700 parte hartu duten pertsonak

4.1.6. Telelaguntza zerbitzua

Eusko Jaurlaritzaren zerbitzua da eta laguntza sareekiko konexio iraunkorra eskaintzen du, premia bereziko egoeretan edo larrialdietan ahalik eta lasterren esku hartzeko. Horrek pertsonaren bizi kalitatea hobetzen du, etxean seguruago eta autonomoago sentitzen baitira.

2022an, 1.715 eskaera berri jaso dira, eta honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Eskaerak	%
Alde Zaharra - Erdialdea	232	%13,53
Amara	287	%16,73
Larratxo-Altza	157	%9,15
Gros-Egia	397	%23,15
Antigua	268	%15,63
Erribera-Loiola-Martutene	158	%9,21
Intxaurreondo	105	%6,12
Bidebieta, Herrera	111	%6,47
Guztira	1.715	%100,00

Urtean zehar izan diren aldez gain, Donostiako 6.870 bizilagunek izan zuten prestazio hori 2022 urtean.

4.1.7. Irisgarritasuna egokitzeko obrak eta laguntza baliabideak

Laguntza teknikoan barnean, laguntza ekonomikoak eta laguntza baliabideak daude, eta helburua da mendeko pertsonak edo ezgaituak beren ohiko bizilekuetan bizi ahal izatea, ahalik eta baldintza onenetan.

2022an, laguntza baliabideen 1.399 eskaera berri tramitatu dira gizarte zerbitzuguneetatik. Aldundiaren ardurapeko laguntzak dira.

4.1.8. Garraio egokitua. DYA

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak lankidetzak hitzarmena du DYArekin, mugikortasun arazoak dituzten mendekoei edo ezgaituei oztopo arkitektonikoak gainditzeko laguntzeko (eskailerak igo eta jaistea, etxe barruan mugitzea...). Gainera, ibilgailu egokituak erabiltzeko aukera ere eskaintzen da. leku batetik bestera joateko.

Ondoren, DYAk 2022an egindako zerbitzuak zehazten dira.

	2022an emandako zerbitzuak, Udalak bideratu dituenak	Donostian egindako zerbitzuak
Kasu berrien deribazioak 2022an Udaletik	4 pertsona	
Oztopo arkitektonikoak gainditzea	47	402
Lekualdatze egokituak	16	2191

4.1.9. Psikoestimulazio kognitiboko programa Alzheimerraren lehen faseetan dauden gaixoentzat

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak hitzarmen bat du AFAGIrekin (Alzheimerra dutenen Senitartekoen Gipuzkoako Elkarte). Helburu hauek ditu:

- Oraindik galdu ez diren funtzio kognitiboak estimulatzea eta erasandakoak lantzea Alzheimerraren hasierako fasean dauden pertsonetan, galera kognitibo txikiak dituztenak eta beren etxean edo senideren batenean bizi direnak.
- Pertsona horien gaitasun funtzionala lantzea, eguneroko zereginei lotutako ariketak eginez, gai izan daitezen autonomo izateko ahalik eta denborarik luzeenean.

Programa horretan 8 lagun inguruko bost talde osatu dira, astean ordu eta erdiko saioetan. 2021-2022 ikasturtean, guztira 56 pertsonak parte hartu dute tailer horietan. Horietatik %59 emakumeak izan dira eta %41% gizonak, 75 urteko batez bestekoa dutenak (gazteenak 56 urte eta zaharrenak 90 urtekoa)

4.2. Eguneko arreta komunitate ingurunean: Goizaldiak

Egoera ahulean dauden adineko pertsonentzat pentsatutako zerbitzu bat da, pertsona horiek beren ohiko ingurunean bizitzen jarraitu ahal izateko eta haien sozializazioa errazteko. Adinekoek bakarkako, taldekako eta komunitate jardueretan parte hartzen dute, osasun fisikoa eta kognitiboa mantentzeko eta gizarte harremanak hobetzeko.

Baliabideak komunitate ikuspegia du, eta zerbitzu unitateak auzoz auzo hedatzea da xedea, ahalik eta hurbilenen egoteko zerbitzuaren erabiltzaile izan daitezkeen pertsonengandik. 2022an aktiboak izan diren taldeak hauek dira:

- Egia: Egiatarra Elkarte
- Bidebieta: Guardaplata Elkarte.
- Altza: Nao Etxea elkarte
- Gros: Nafarroa Behera plazan dagoen lokala, Groseko auzo-elkartearen ondoan.

2022ko irailean, zenbait aldaketa gertatu ziren:

1. Enpresa esleipendun berria.
2. Zerbitzu unitateko parte hartzaileen kopurua murriztea.
3. Altza auzoko zerbitzua Larratxo aldera aldatzea: Bella Vista elkarte
4. Honako auzo hauetan lau zerbitzu-unitate berri jartzea:
 - Antigua: Gizarte Zerbitzuen Zentroaren ondoko lokala.
 - Erdialdea: Jatorra elkarte.
 - Amara: Gure Egun Sentia elkarte.
 - Intxaurren: Intxaurren elkarte.

2022an, 97 pertsonen eskaerak jaso dira eta 71 izan dira programan parte hartu dutenak.

4.3. Adineko pertsonentzako bizilekuak

2022an, **adinekoentzako bizilekurako udal zerbitzuak** hiru baliabide mota eskaini ditu: tutoretzapeko apartamentuak, etxebizitza komunitarioak eta egoitza-plazak.

2022an, INTXAURRALDEko tutoretzapeko apartamentuak inauguratu dira, eta, horrela, apartamentu-zorroa 8 plazatan handitu da.

TUTORETZAPEKO APARTAMENTUAK	2022ko PLAZAK
Berrako tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 39 (33 apartamentu, horietatik 6 erabilera bikoitzerako aukerarekin)
Zorroagako tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 27 (17 apartamentu, horietatik 10 erabilera bikoitzerako aukerarekin)
Elizaran tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 10 (8 apartamentu, horietatik 2 erabilera bikoitzerako aukerarekin)
Txara 2ko apartamentu balioanitzak	Gehienezko plaza kop.:18 (18 erabilera indibidualekoak)
Ategorrieta, Berio, Benta-Berri, Intxaurrealde eta Marrutxipiko tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.:58 Ategorrieta: gehienezko plaza kop. 6 (4 apartamentu, horietatik 2 erabilera bikoitzerako aukerarekin) Berio: Gehienezko plaza kop. 8 (7 apartamentu, horietatik 1 erabilera bikoitzerako aukerarekin) Benta-Berri: gehienezko plaza kop. 6 (horietatik 3 erabilera bikoitzerako aukerarekin) Marrutxipi: gehienezko plaza kop. 30 (horietatik 15 erabilera bikoitzerako aukerarekin) Intxaurrealde: gehienezko plaza kop. 8 (Erabilera indibidualeko 6 apartamentu eta erabilera bikoitzeko 1)
Monseko etxebizitza komunitarioak	Gehienezko plaza kop.: 36 (16 apartamentu; horietatik 12 erabilera bikoitzekoak dira eta 4 erabilera hirukoitzekoak).

ADINEKOENTZAKO EGOITZAK	2022ko PLAZAK
Zorroaga egoitza	67 plaza (lagun batentzako eta/edo bi lagunentzako gelak).

2022an, honela erabili dira bizileku baliabide horiek:

	Etxebizitza sozialen sarea	Bizitegi ekipamendua
2022ko eskaera berriak	101	36
Itxaron zerrendan egonik plaza eskuratu dutenak	37	13
Erabiltzaileen lekualdaketak	15	4

Atzera egitea eskaeran eta/edo bajak itxaron zerrendan	22	20
Plaza okupatuak guztira	163	67

Itxaron-zerrendako atzerapenei eta/edo bajei buruzko datuak 2022an egindako itxaron-zerrendaren eguneratzeetik eratortzen dira. Arrazoiak askotarikoak dira: atzera egiteak, mendekotasun-egoera aldatzeagatik foru-baliabidera sartzea, beste udalerrri/autonomia-erkidetara batzuetara lekualdatzea eta heriotzak.

2022an, hau izan da adinekoentzako bizilekuen kostua:

	Etxebizitza sozialen sarea	Bizitegi ekipamendua
Kostua guztira	1.693.108,56	1.591.654,66 €
Erabiltzaileen ekarpena	608.811,79	568.079,25 €
Udalaren ekarpena	1.090.949,96	1.023.575,41 €

4.4. Adinekoentzako larrialdietarako plazak

Udalak adinekoen larrialdietarako plaza 1 kontratatua du Zorroaga Fundazioarekin, larrialdia sortu eta mendekotasuna duten pertsonentzako plazarako larrialdiko sarbidea eskuratzeko ez duen kasurako.

2022an, Adinekoen Zerbitzuak 11 larrialditan esku hartu du, eta ohiko etxebizitza berehala utzi behar izan du. 7 egoitzako Foru Larrialdietako plazetara bideratu ziren, 1 foru-eskumeneko mendeko adinekoentzako egoitzara eta 3 osasun-sistemara.

4.5. Adinekoen sustapenerako eta parte-hartze aktiborako jardun ildoak

4.5.1. Adinekoen autoantolaketerako laguntza

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritza elkarlanean ari da erretiratuen 24 elkarterekin, hiriko hainbat auzotan, *adinekoen autoantolaketa sustatu eta haien jarduera eta ekintzetan laguntzeko*. Lankidetzaren funtsezko ardatzak hauek dira:

- Udalaren lokalak erabiltzen lagatzea, lokalak etengabe berritu eta egokitzeko konpromisoarekin. 19 dira udalaren ondareko lokaletan bere jarduera garatzen duten erretiratuen elkarteak.
- Diru laguntza bidez, honako gastu hauek finantzatzea: oinarrizko zerbitzuen mantentzea (garbiketa, telefonoa, berokuntza, segurtasuna, etab.); elkartearen kudeaketa eta dinamizaziorako laguntza zerbitzuen kontratazioak eragindako gastuak; eta bazkideentzako prebentzio arloko jarduerak programatzeak eragindako gastuak. 2022an, 601.700€ bideratu ziren; horietatik 13.200€ Aspeonce elkarteari zuzeneko diru laguntza ordaindu zitzaion, eta 588.500€ erretiratutako adinekoen 23 elkarten artean banatzeko. Argiaren eta gasaren horniduren igoeren ondorioz, 2022an 121.805,98 euroko zenbateko osagarria eman zen argiaren eta gasaren fakturak bere gain hartu ahal izateko eta lokalak irekita eduki ahal izateko. Beraz, 2022ko ekitaldian 723.505,98 € bideratu ziren Adineko Erretiratuen eta Aurre-erretiratuen Elkarteetara (ikus 2. eranskina).

- Laguntza teknikoko zerbitzua ematea Donostiako udalerriko adinekoen elkarteei. Zerbitzu hori elkarte horietako zuzendaritza-batzordeen eskura dago, beren burua antolatzen laguntzeko, ekonomia- eta administrazio-lanari aurre egin ahal izan diezaioten. Zerbitzu hau elkarteetako zuzendaritza-taldeen ezaugarrietara egokitzen da, beharra eta laguntza moten arteko oreka bilatuz, eta elkarlanean ari da zuzendaritza taldeekin, hau da, beharren arabera exekutatu, gainbegiratu edota lagundu egiten die zuzendaritza taldeei, baina ez du haientzat lan egiten, haiekin baizik. Zerbitzua honela banatzen da:

BABESA ZUZENA: %67,93 (2.195 ordu)

- Kudeaketa ekonomikoa eta administratiboa (%47,34 1.039,5 ordu)
- Informazio-formazioa, orientazioa eta elkarteen kudeaketa (%32,86 721,25 ordu)
- Dinamizazioa eta jardueren sustatzea (%19,78 434,25 ordu)

ZEHARKAKO LAGUNTZA: %32,07 (1.036,25 ordu)

- Lagunkoitasuna hobetzen laguntzea (64% 663,25 ordu)
- Gizarte-berrikuntza(%7,17 74,25 ordu)
- Barne-lana (%28,83 298,75 ordu)

4.5.2. Adinekoen parte-hartze aktiboa, soziala eta kulturala sustatzea udal-ekipamendu komunitarioetan

+55 programa adineko pertsonen parte-hartze soziala sustatzeko udal-ekimena da, batez ere aisialdiaren eta denbora librearen eremuan zentratua, baliabide komunitarioetan kokatzen dena (Kultur Etxeak, Udalaren Musika eta Dantza Eskola eta Topalekua), zahartze osasungarria sustatu nahi duena eta Donostia Kulturarekin eta Udalaren Musika eta Dantza Eskolarekin elkarlanean garatzen dena.

+55 programak garatzen dituen helburu orokorrak eta ekintzak honako hauek dira:

- 55 urtetik gorakoen parte-hartzea sustatzea udal ekipamendu komunitarioetan antolatzen diren zerbitzu eta ekintzetan (kultur etxeak, Musika eta Dantza Eskola, Topalekua, etab.).
- Eragile eta erreferente tekniko izatea Topalekuan jarduerak egiten dituzten adinekoen elkarteentzat, zentro hori Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak pertsonen eta elkarteen (adinekoen elkarteak nagusiki) parte-hartzea sustatzeko erabiltzen duen baliabidea izanik.
- Donostian antolatzen diren aisialdi eta denbora libreko jarduera eta ekintzei buruzko informazioa ematea adinekoiei.
- Kultur boluntarioritza sustatzea.

PARTE-HARTZAILEEN PROFILA

+55-ean parte hartzen duten pertsonen profila honako ehuneko hauen bidez konfiguratzeko da:

- 73,4% emakumeak dira.
- Adin-tarterik ohikoena 64-75 urte bitartekoa da.
- Erabiltzaileen jatorria Donostia (% 99,5), Pasaia (% 5) eta Errenteria, Lasarte eta Orio (% 4,5) artean dago.

- Bakarrik joaten dira jardueretara % 49,4an, lagunekin % 35,1ean eta bikotekidearekin % 11,3an.

EGINDAKO JARDUERAK

2022an, + 55ek 965 jarduera egin ditu, eta horietan 13.143 parte-hartzaile izan dira.

+ 55eko taldeak programak berak edo programaren helburuak lortzen laguntzen duten beste eragile batzuek antolatutako jarduerak gainbegiratzen ditu. Jarraian, + 55 eko taldeak, Donostia Kulturak eta programako boluntarioekin kudeatzen diren jardueren adibideak azalduko ditugu.

- **+ 55 jarduerak:** Paseoak Donostian, Mugikor tailerrak, tutoretza pertsonalizatuak, belaunaldien arteko jarduerak, Emakumearekin lotutako jarduerak, giza liburutegiak, adinekoen antzerki amateurraren zikloa, bideo foruma, udako kirola, Altxatik egindako bideak, nordic walking, musikala, Soy Ritmo, Zarzuela, Del Movimiento a la danza, poesiaren errinka, Sexhitz, jardunaldi tematikoak, aztarnak, ereinduz, etab.
- **Adinekoek sustatutako ikastaroak:** batukada, Adineko Bizien Kluba, Ingurumeneko Tailerra, etab.
- **+ 55ek Donostia Kulturak sustatutako ikastaroak:** kultur etxeetako arduradunekin harreman zuzena izateak aukera ematen digu pertsona nagusien interesei buruzko aholkularitza espezifikoak emateko, eta, horren ondorioz, benetako eskariari hobeto egokitzen zaizkion programazioak egin daitezke. Hona hemen adibide batzuk: keinuzko antzerkia, Mindfulness, Dantza garaikidea, Irakurketa erraza kluba, Hilaran dantza, Adimen Emozionala, etab

Sare-lanak zeharkako jarduerak sortzea ere badakar, Auzo Elkarteekin, Erretiratuen Elkarteekin, Adinekoen Elkarteekin: Helduen Hitza, Acex-Eske, Kantuz Bizi, Kursaal Eszena, San Telmo, Donostia Kulturako Liburutegiak, Afagi, Donostiako Udaleko Sailak (Gazteria, Ingurumena, Osasuna, Mugikortasuna, Kooperazioa, etab.), Musikenekin, Altxako Historia Mintegiarekin, Farmazia hauekin, etab. Besteak beste:

4.5.3. Bizitza osorako ikaskuntza bultzatzen duten ekimenei laguntzea

Gizarte Ekintza Zuzendaritzak Donostian dauden eta etengabeko ikaskuntzaren ildoan lan egiten duten hainbat aukera babesten ditu, parte-hartzea eta zahartze aktiboa sustatzeari zuzenean lotutako ekintza gisa.

Lan-esparru horretan, Acex eta Helduen Hitza elkarten ekimenak laguntzen dira, dirulaguntzen eta/edo espazioak lagatzearen bidez. Elkarre horiek adineko pertsonen parte hartzen dute, eta prestakuntza-espazioak eskaintzen dituzte, kultura-ezagutzak eskuratzeko edo finkatzeko, adinekoen arteko topaguneak eskaintzeaz gain.

Besteak beste, alor hauei guztiei lotutako gaiak lantzen dituzte: historia, artea, literatura, psikologia, etika, gizarte trebetasunak eta ohitura osasungarriak.

4.5.4. Topalekua

Topalekua herritarren eta elkarten (adinekoen elkarteak nagusiki) parte-hartze soziala bultzatzeko ekipamendua da, eta horretarako, hainbat baliabide eskaintzen zaizkie beren helburuekin lotutako jarduerak egiteko. Besteak beste, honako hauek eskaintzen dira: espazio partekatutako, bulego gisa erabiltzeko (elkarten egoitza modura), erabilera anitzeko aretoak era askotako jarduerak egiteko, etab.

Honako hauek dira Topalekuan egoitza duten elkarteak/taldeak:

- Goiko Galtzara erretiratuen elkarte
- Helduen Hitza
- Acex/Eske
- Lantxabe (Aieteko auzo-elkarte)
- Gurutzeaga abesbatza

Topalekuan egoitza duten elkarte horiez gainera, badira ekipamendua aldi behin erabiltzen duten elkarteak, oro har adinekoentzat izan ohi diren ekintzetarako edo gizarte izaerako beste ekimen batzuetarako. Ondoko taulan, 2022an elkarte horiek eta beste batzuek Topalekuan eginiko jardueren kopuruak ikus daitezke:

JARDUERAK	Saioak
HELDUEN HITZA (ikastaroa, ostegunetako foroa, antzerki taldea, bilerak, literatura solasaldiak eta euskara)	243
GOIKO GALTZARA (bingo, taichi, unean uneko bilerak)	43
CORAL GURUTZEAGA	39
UDALAK ANTOLATUTAKO BILERAK ETA BESTE BATZUK	90
ACEX/ESKE	159
LANTXABE (musika modernorako sarrera, yoga, solasaldia, zinema, jaiak)	205
GUZTIRA	779

4.6. Foru Aldundiaren eskumeneko baliabideak eta prestazioak mendeko pertsonentzat

4.6.1. Mendekotasun balorazioa.

Mendekotasunaren balorazioaren bidez, adineko baten edo ezgaitasun bat duen pertsona baten mendekotasun maila neurtzen da. Maila hori ezarrita, pertsona horrek eskubide batzuk izango ditu Mendekotasun Egoeran dauden Pertsonen Autonomia Pertsonala eta Laguntza Sustatzeko Legearen bidez xedatutako prestazio sisteman.

2022an, Donostiako Udaleko gizarte zerbitzuek mendekotasunarekin lotutako 4.981 balorazio izapidetu zituzten guztira (3.256 Mendekotasun Balorazio eta 1.725 RAI egoitzetako sarbiderako).

Gizarte zerbitzuguneen arabera, honela banatu ziren balorazio horiek:

Gizarte zerbitzuguneak	MBB	RAI	MBB+RAI	% (MBB+RAI)
Alde Zaharra - Erdialde	369	142	511	%10,26
Amara	537	274	811	%16,28
Larratxo - Altza	327	181	508	%10,20
Gros-Egia	750	420	1.170	%23,49
Antigua	535	274	809	%16,24
Erribera-Loiola-Martutene	294	167	461	%9,26
Intxaurreondo	239	132	371	%7,45
Bidebieta-Herrera	205	135	340	%6,83
Guztira	3.256	1.725	4.981	%100,00

4.6.2. Adineko mendekoentzako laguntza ekonomikoak

Mendekotasunaren Legeak diru laguntza batzuk arautzen ditu mendekotasun egoeran dauden pertsonentzat. 2022an laguntza hauek eskatu dira:

Gizarte zerbitzuguneak	Laguntzak	%
Familia ingurunekeo zaintzatarako prestazio ekonomikoa (FIZPE)	454	%35,14
Laguntza pertsonalerako prestazio ekonomikoa (LPPE)	657	%50,85
Zerbitzuari loturiko prestazio ekonomikoa (ZLPE)	181	%14,01
Guztira	1.292	%100,00

Laguntzak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte Zerbitzugunea	FIZPE	LPPE	ZLPE	Laguntzak guztira	%
Alde Zaharra - Erdialdea	41	86	22	149	%11,53
Amara	79	127	33	239	%18,50
Larratxo - Altza	46	45	27	118	%9,13
Gros-Egia	102	145	42	289	%22,37
Antigua	87	142	22	251	%19,43
Erribera-Loiola-Martutene	43	68	15	126	%9,75
Intxaurreondo	24	27	12	63	%4,88
Bidebieta-Herrera	32	17	8	57	%4,41
Guztira	454	657	181	1.292	%100,00

Gipuzkoako Foru Aldundiak emandako datuen arabera, hauek dira Donostian 2022ko aldiren batean onuradun izen diren eta urte horretan egin diren ordainketen kopuruak:

	2022 urtea	Emakumezkoak	Gizonezkoak	Total
FIZPE	Ordainketak	2.679.053,49	2.171.705,92	4.850.759,41
	Hartzaileak	1.107	917	2.024
LPPE	Ordainketak	6.852.225,84	2.259.762,85	9.111.988,69
	Hartzaileak	1.468	549	2.017
ZLPE	Ordainketak	626.685,39	282.514,04	909.199,43
	Hartzaileak	172	86	258
Guztira	Ordainketak	10.157.964,72	4.713.982,81	14.871.947,53
	Hartzaileak	2.747	1.552	4.299
	Pertsona desberdinak	2.655	1.503	4.158

Urtebeteko aldia erreferentziatzat hartuta, pertsona batzuek bi prestazio desberdin jaso dituzte, hala nola FIZPE hilabete batzuetan, eta gero LPPE, edo LPPE hilabete batzuetan, eta gero ZLPE.

Laguntza horien onuradunen kopurua kalkulatzean, prestazio bakoitzaren jasotzaileen kopurua zenbatu da; horregatik, hiru prestazioen onuradunen batura onuradun desberdinen kopurua baino handiagoa da (gutxienez hiru motetako bat jaso duten pertsonen kopurua).

2022an, mendekotasunaren prestazio ekonomikoak jasotzen dituzten 1.243 pertsonari etxez etxeko bisiten jarraipena egin zaie.

LPPE: 999
FIZPE: 244

4.6.3. Mendekoentzako egoitzak eta eguneko zentroak

2022an, gizarte zerbitzuguneek 727 eskaera izapidetu dituzte adineko mendekoei egoitza plazetarako (horietatik, 150 aldi baterako) eta 259 eskaera eguneko zentroetarako.

Eskaerak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Egoitza	Eguneko zentroa	Guztira	%
Alde Zaharra - Erdialdea	59	30	89	%9,03
Amara	112	31	143	%14,50
Larratxo - Altza	84	30	114	%11,56
Gros - Egia	182	66	248	%25,15
Antigua	93	45	138	%14,00
Erribera – Loiola - Martutene	85	22	107	%10,85
Intxaurreondo	61	16	77	%7,81
Bidebieta - Herrera	51	19	70	%7,10
Guztira	727	259	986	%100,00

4.7. Donostia Lagunkoia

Donostia Lagunkoia ekimenak, zahartzen ari den Donostian, pertsona guztiek, beren adina edozein dela ere, bizitza osoa garatu ahal izango duten hiri bat eraiki nahi du. Gizarte Ekintzako Zuzendaritzak aktiboki parte hartzen du Donostia Lagunkoiaren gobernantza-sisteman, eta, beste eragile publiko eta pribatu batzuekin lankidetzan, erronkak, aukerak eta hirian gero eta luzeagoak diren testuinguruak planteatzen dituen erronkei emandako erantzunak identifikatzen ditu. Gainera, Zuzendaritza honek honako ardatzarekin lotutako ekimenak sustatzen eta garatzen laguntzen du: Zaintzen duen komunitatea; ahulezia-egoeran dauden adinekoek laguntzeko ikuspegi komunitarioa duten zaintza-sareak sustatu eta aktibatzea. Donostia Lagunkoia Planaren lan-ildoetako bat izanik, zuzendaritza honen erantzunkidetasuna da haren garapena sustatzea.

Jarraian, 2022an gauzatutako ekimen garrantzitsuenak aurkezten dira.

- Gizarte Ekintza Sailaren inplikazioa Donostian Hariak ezartzeko lanetan, hau da, Gipuzkoako bakardadeei aurre egiteko estrategian.
- Gizarte Ekintza Sailaren parte-hartzea Gizarte Ekintzako udal-politika publikoaren kontzeptu- eta estrategia-esparrua garatzeko partaidetza-prozesuan.
- Plus 55 programaren eta udaleko pentsiodunen elkarteei laguntzeko zerbitzu teknikoaren inplikazioa honako hauean:
 - ✓ ONKide ezazu hirian adinekoekin trebakuntza digitaleko ekimenak garatzen ari diren eragileen arteko lankidetzak bultzatzeko aktibatutako espazioa.
 - ✓ Kafea Alexarekin, atzean geratzen ari diren pertsonen teknologia hurbiltzeko bozgorailu adimendunek eskaintzen dituzten aukerak aztertzeko proiektua.
 - ✓ Donostia Intergenerazionala ekimenak belaunaldien arteko ikuspegia tokiko proiektu, espazio eta ekimenetan txertatzea sustatu nahi du, egitura demografikoa aldatzen ari den eta belaunaldien aniztasuna gero eta handiagoa den testuinguru batean.

4.8. Komunitate ekipamenduak hobetzeko esku hartzeak:

Adineko erretiratuen elkarteei lagatutako lokalak hobetzeko eta egokitzeko lanetan.

- Intxaurralde Elkartearen Jubilatuen Etxea inauguratu da Zarategi 66. pasealekuan, Etxegintzak adinekoen apartamentuetarako eraikitako eraikinean.
- Hainbat lokal (Erdialde eta Zabaltza Grosen) konpontzeko, birgaitzeko eta egokitzeko azterketekin jarraitu da.
- Erdialde. Hainbat esku-hartze egin dira, hainbat arrazoiengatik; izan ere, goiko eraikineko obrekin, hilabete batzuetan ezin izan da jarduerarik izan. Lokala berriro irekitzeko prest jartzea, sukaldea eta kanpaia aldatzea segurtasun-arrazoiengatik, eta aireztapen-sistemako motorrak aldatzea.
- Kai aldeko (lokal pribatua) eta Udaleko obren koordinazioa eta bitartekaritza, Kanpandorreko apartamentuak egiteko eta Kai aldeko hesiak kentzeko.
- Gure egunsentia elkartearekin koordinatzea, ile-apaindegia eta bulegoa aldatzeko, zerbitzua hobetzeko.
- Gure Babesa elkartearekin koordinatzea ile-apaindegia berritzeko, zerbitzu hobea eman ahal izateko.

- Casa Nao elkartearekin koordinatzea ile-apaindegia berritzeko, zerbitzu hobea eman ahal izateko.
- Aldaketak Txoko Berri elkarteko barraren zatian, osasun-eskakizunetara egokitzeko.
- Bellavista elkarteko sukaldeko kanpaia aldatzea, zerbitzu hobea eman ahal izateko.
- Casa Nao eraikina ingurumen-proiektuarekin birgaitzeko proiektua.

4.9. Eskariaren eskaintzaren egokitzapena aztertzea

Donostiako Udaleko Adinekoen eta Ezgaitasunen Zerbitzuak azterlan bat enkargatu du 2022an, adinekoentzako ostatueta ematen diren zerbitzuak erabiltzaile izan daitezkeen pertsonen beharretara hobeto egokitzeko, eta zerbitzu horien arreta-eredua, funtzioak, prestazioak eta baliabide pertsonalak zehazteko.

Azkenik, eta eskariaren espezifikotasuna eta Donostiako udalerriko ostatu-zorroa osatzen duen eskaintzaren aniztasuna kontuan hartuta, SIIS-i enkargu bat egitea erabaki da, honako helburu hauekin:

- Zerbitzu horien erabiltzaileen edo erabiltzaile izan daitezkeen ezaugarriak eta beharrak ezagutzea.
- Azterketa horretatik abiatuta, erabiltzaile-tipologia bat egitea, kolektibo hori bere behar espezifikoaren arabera estratifikatu edo segmentatu ahal izateko.
- Tipologia horretako kategoria bakoitzeko pertsonen eska ditzaketen zaintza- edo laguntza-zerbitzuak zehaztea.
- Definizio horretatik abiatuta, kolektibo horrentzako arreta-eredu bat definitzerakoan kontuan hartu beharko liratekeen elementuak eskaintzea. Eredu hori, ahal dela, Gizarte Zerbitzuen Zorroan jasotako adineko pertsonentzako ostatu-zerbitzuaren inguruan egituratuko da.

Azterlanaren emaitzak oinarri izango dira, halaber, etorkizunean zerbitzua eskuratzeko modua arautzeko eta kontratazio-prozedurak arautuko dituzten agiriak prestatzeko.